

B.A. Sem.-1 Examination

MDC-114

Home Science

Consumer Education

January-2024

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ ગ્રાહકની વ્યાખ્યા આપી ગ્રાહકની સમસ્યાઓ જણાવો. ૧૦
- અથવા
- ૧ ગ્રાહક શિક્ષણનો અર્થ, જરૂરિયાત અને હેતુઓ જણાવો. ૧૦
- ૨ ગ્રાહક ચળવળના હેતુઓ, લક્ષણો અને જરૂરિયાતો વિસ્તારથી લખો. ૧૦
- અથવા
- ૨ ગ્રાહકના હક્કો અને જવાબદારીઓ વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૦
- ૩ ગ્રાહક સુરક્ષાનો અર્થ અને જરૂરિયાતો જણાવો. ૧૦
- અથવા
- ૩ ગ્રાહકની ખરીદીના નિર્ણયને અસર કરતાં પરિબલો વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૦
- ૪ લેબલ વિશે સંપૂર્ણ માહિતી આપો. ૧૦
- અથવા
- ૪ બજારના પ્રકારો વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૦
- ૫ ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ દસ) : ૧૦
- (૧) ગ્રાહક સુરક્ષા અધિનિયમ ઈ.સ. .... વર્ષમાં અમલમાં આવ્યો. (૧૯૫૫, ૧૯૬૧, ૧૯૮૬)
- (૨) ગ્રાહક શિક્ષણ ગ્રાહકને ..... આપે છે. (જાગૃતતા, અજ્ઞાનતા, સહકાર)
- (૩) ગ્રાહક વસ્તુ કે સેવાના બદલામાં ..... ચૂકવે છે. (નાણાં, સમય, સંતોષ)
- (૪) સૌ પ્રથમ ગ્રાહકના હક્કોની ઘોષણા ઈ.સ. ૧૯૬૨માં ..... એ કરી.
(જહોન એફ. કેનેડી, ન્યુટન, મિલર)
- (૫) ખોરાકમાં થતી ભેળસેળ માટે ઈ.સ. .... ખોરાક ભેળસેળ અધિનિયમ હેઠળ દંડ અને સજાની જોગવાઈ છે. (૧૯૫૪, ૧૯૮૬, ૨૦૦૫)
- (૬) ખરીદીની પ્રક્રિયા એ ..... પ્રક્રિયા છે. (સરળ, જટિલ, ઉત્તમ)
- (૭) પ્રમાણ એ ..... માપવા માટેનું માપદંડ છે. (પ્રવાહી, વસ્તુ, ગુણવત્તા)
- (૮) વિદ્યુત ઉપકરણો ઉપર ..... નો માર્કો હોય છે. (ISI, FPO, એગમાર્ક)
- (૯) ..... માટે એગમાર્કનું ચિન્હ વપરાય છે. (ઉપકરણો, અનાજ-કઠોળ, પ્રવાહી)
- (૧૦) CERC ..... શહેરમાં આવેલું છે. (મુંબઈ, અમદાવાદ, મોડાસા)
- (૧૧) પેકીંગની જવાબદારી ..... હોય છે. (ગ્રાહક, મજૂર, ઉત્પાદક)
- (૧૨) વસ્તુ વિશેની સંપૂર્ણ માહિતી આપતી નાની કાપલીને ..... કહે છે. (પેકીંગ, લેબલ, ટ્રેડમાર્ક)

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.

(2) All questions are compulsory.

1	Give the definition of consumer. Explain the consumer's problems.	10
	OR	
1	State the meaning, need and objectives of consumer education.	10
2	Write the objectives, characteristics and needs of consumer movement.	10
	OR	
2	Explain the rights and responsibilities of consumer.	10
3	Explain the meaning of consumer protection and requirements of security.	10
	OR	
3	Explain in detail the factors influencing the purchase decision of the consumer.	10
4	Give complete information about the label.	10
	OR	
4	Explain in detail the types of market.	10
5	Fill in the blanks (any ten) :	10
(1)	The consumer protection Act came in to force in the ..... year. (1955, 1961, 1986)	
(2)	Consumer education gives consumer ..... (Awareness, Ignorance, Co-operation)	
(3)	A consumer pays ..... in exchange for a goods service. (Money, time, satisfaction)	
(4)	The first declaration of consumer rights was made in 1962 by ..... (John F. Kennedy, Newton, Miller)	
(5)	For adulteration of food there is a provision of fine and punishment under the food Adulteration Act. (1954, 1986, 2005)	
(6)	The buying process is a ..... process. (Simple, complex, excellent)	
(7)	Standard is a tools for measuring ..... (Liquid, Item, Quality)	
(8)	Electrical appliances have a mark of ..... (ISI, FPO, Agmark)	
(9)	Agmark is used for ..... (devices, cereal-beans, liquid)	
(10)	CERC is situated in the city of ..... (Mumbai, Ahmedabad, Modasa)	
(11)	Packing is the responsibility of ..... (consumer, labour, producer)	
(12)	A small piece of paper giving complete information about an object is called..... (Packing, label, trade-mark)	
-